

Overførelsesmodtagere

Færre danskere er på offentlig forsørgelse

Antallet af danskere på overførselsindkomst er siden 2010 faldet med 113.000 fuldtidspersoner. Dermed udgør antallet af danskere på overførselsindkomst ca. 622.000 fuldtidspersoner, når der ses bort fra SU-modtagere. Faldet kan kun i mindre omfang forklares ved, at der bliver færre danskere mellem 16 og 64 år. Antallet af danskere, som er i arbejde, vokser, selvom der bliver færre i den arbejdsdygtige alder. Det betyder, at danskernes arbejdsmarkedstilknytning er voksende.

af chefanalytiker **Erik Bjørsted**
& chefanalytiker **Frederik I. Pedersen**

27. november 2015

Analysens hovedkonklusioner

- Antallet af danskere mellem 16-64 år på overførselsindkomst udgjorde i 2. kvartal 2015 ca. 622.000 fuldtidspersoner (sæsonkorrigeret). Siden 1. kvartal 2010, hvor antallet af overførelsesmodtagere toppede, er antallet således faldet med 113.000 fuldtidspersoner.
- Faldet i antallet af danskere på overførselsindkomst kan kun i mindre grad forklares ved, at der i disse år bliver færre danskere mellem 16 og 64 år.
- På trods af at der i øjeblikket bliver færre danskere i den arbejdsdygtige alder, vokser antallet af danskere i job. Det viser, at danskernes arbejdsmarkedsdeltagelse er voksende, og flere danskere går på arbejde, og færre er på offentlig forsørgelse.

Kontakt

Chefanalytiker
Erik Bjørsted
Tlf. 33 55 77 15
Mobil 27 68 79 50
eb@ae.dk

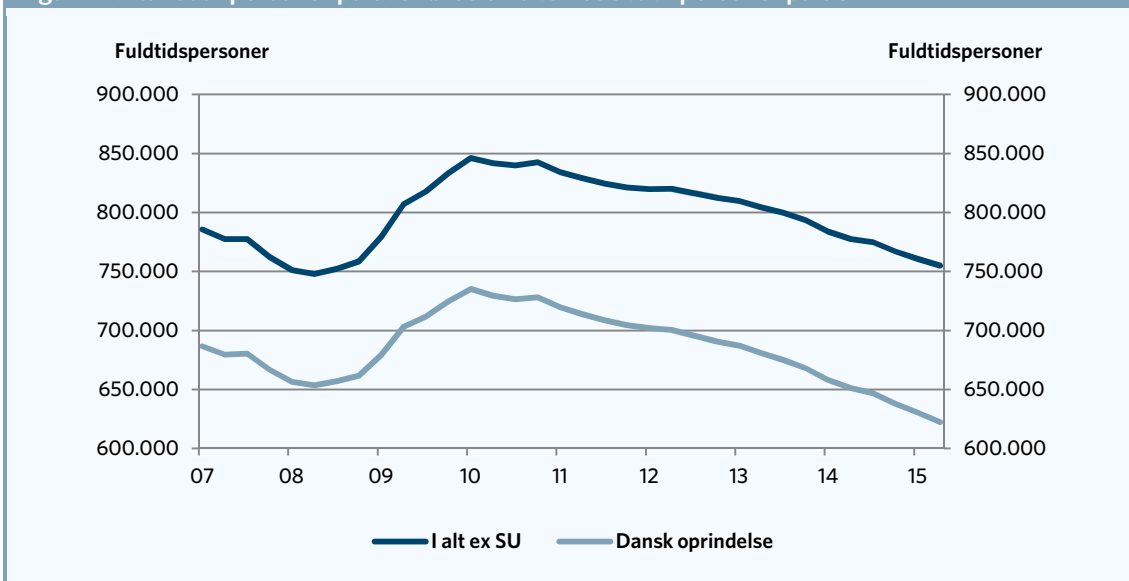
Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

113.000 færre danskere på overførselsindkomst siden 2010

Antallet af danskere på overførselsindkomst i de arbejdsdygtige aldre (16-64 år) er faldet med 113.000 fuldtidspersoner siden 1. kvartal 2010. Dermed er der nu 622.000 danskere (opgjort som fuldtidspersoner) på overførselsindkomst. Det fremgår af figur 1.

Antallet af danskere på overførselsindkomst er dermed nu under antallet af danskere på overførselsindkomst før krisen satte ind. Kigger man på det samlede antal personer i de arbejdsdygtige aldre på overførselsindkomst er tallet 750.000 fuldtidspersoner, hvilket er på linje med bunden før krisen satte ind. Vi er på denne front altså næsten tilbage til før-kriseniveau.

Figur 1. Antallet af personer på overførselsindkomst ekskl. personer på SU

Anm.: Der ses på antallet af personer på overførselsindkomst mellem 16-64 år. Der ses bort fra SU-modtagere. Der ses på fuldtidspersoner og data er korrigeret for sæsonudsving.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

De 622.000 fuldtidspersoner svarer til, at ca. 20 pct. af de 16-64-årige danskere er på overførselsindkomst. Da krisen stod på sit højeste var ca. 23 pct. af danskerne mellem 16 og 64 år på overførselsindkomst. Det fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Udviklingen i antallet af overførelsesmodtagere på oprindelse

	1. kv. 2010 1.000 pers.	Andel 1.kvt. 2010 Pct.	2.kvt. 2015 1.000 pers.	Andel 2. kv. 2015 Pct.	Ændring 1.000 pers.	Ændring pct.point
I alt ex SU	846	23,8	755	21,1	-91	-2,7
Dansk oprindelse	735	23,3	622	20,2	-113	-3,1
Udenlandsk oprindelse	110	27,5	132	26,1	22	-1,4

Anm.: Der ses på antallet af personer på overførselsindkomst. Der ses på fuldtidspersoner og data er korrigeret for sæsonudsving.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Faldet i antallet af danskere på overførselsindkomst skyldes til dels at der bliver færre danskere mellem 16-64 år i befolkningen. Faldet i antallet af danskere i alderen 16-64 år, kan dog langt fra forklare hele faldet.

Hvis andelen af danskere på overførselsindkomst havde været uændret på 23 pct., og det alene var antallet af danskere, der trak udviklingen ville faldet i antallet af danske overførelsesmodtagere kun have været på godt 18.000 fuldtidspersoner og ikke 113.000 fuldtidspersoner, som det har været tilfældet.¹

Det fremgår af tabel 2, som viser ændringen i antallet af overførelsesmodtagere, hvis andelen på overførselsindkomst ikke var faldet, og det udelukkende havde været befolkningsudviklingen, som trak udviklingen.

Faldet i antallet af danskere mellem 16 og 64 år kan altså kun forklare en mindre del af det observerede fald i antallet af danskere på overførselsindkomst.

Tabel 2. Udviklingen i antallet af overførelsesmodtagere på oprindelse

	Ændring for fastholdt 2010-andel på overførselsindkomst	Ændring for fastholdt 2010-befolkning
	----- 1.000 personer -----	
I alt ex SU	6	-97
Dansk oprindelse	-18	-97
Udenlandsk oprindelse	29	-6

Anm.: Der ses på antallet af personer på overførselsindkomst. Der ses på fuldtidspersoner og data er korrigeret for sæsonudsving.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Tilsvarende kan man se, at antallet af overførelsesmodtagere blandt personer med udenlandsk oprindelse er vokset med 22.000 fuldtidspersoner. Andelen er dog faldet, fordi antallet af personer med udenlandsk oprindelse er vokset relativt mere.

Hvis antallet af personer med udenlandsk oprindelse havde holdt sig konstant på niveauet fra 1. kvartal 2010, ville faldet i den faktiske andel på de 1,4 pct. enheder have svaret til, at antallet af overførelsesmodtagere med udenlandsk oprindelse var faldet med knap 6.000 fuldtidspersoner og ikke vokset med 22.000 fuldtidspersoner.

Samtidig med at antallet af danskere på overførselsindkomst falder, er antallet af beskæftigede danskere vokset.

Fra juli 2014 til juli 2015 er lønmodtagerbeskæftigelsen iflg. Danmarks Statistik vokset med ca. 35.000 personer. I samme periode er den udenlandske arbejdskraft dog kun vokset med 13.000-15.000 personer, hvilket også inkluderer personer, som har været i Danmark i længere tid samt efterkommere.

Selvom man skal passe på med at sammenligne de to statistikker indikerer det dog, at danskernes arbejdsmarkedsdeltagelse vokser og flere danskere går på arbejde. I sig selv tilsiger det faldende antal danskere mellem 16 og 64 år, at beskæftigelsen i antal for danskerne alt andet lige burde falde, men til trods for befolkningsudviklingen, vokser antallet af danskere i arbejde, og det er positivt.

¹ Der tages her ikke højde for sammensætningen på alder og køn

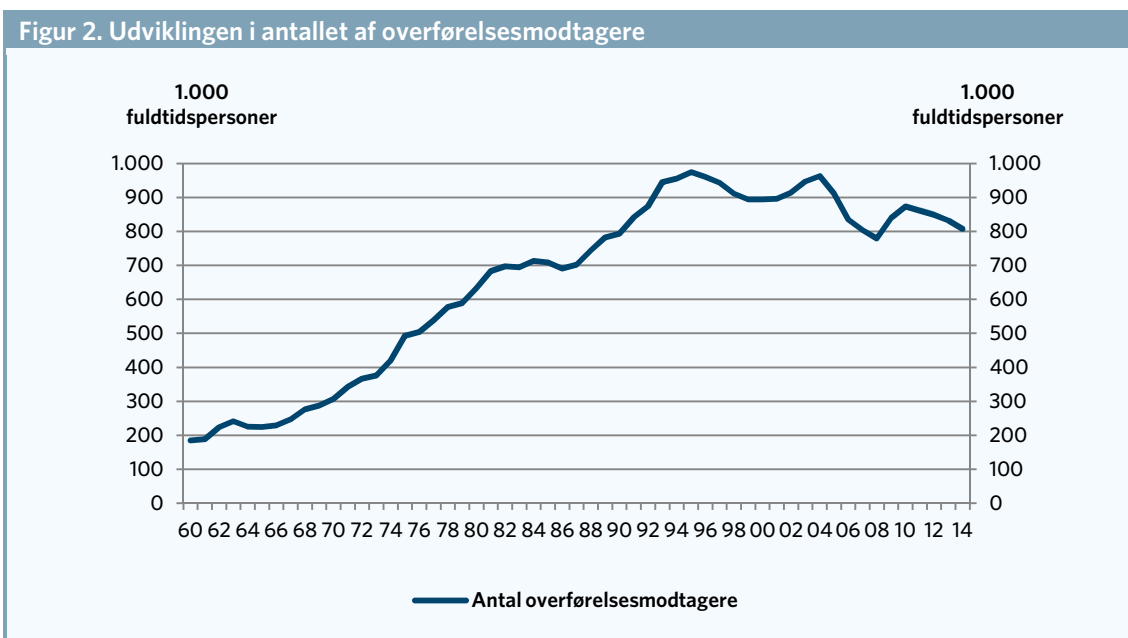
Antallet af overførelsesmodtagere er skrumpet de sidste tyve år

Modsat det indtryk man ofte får i den offentlige debat, har der de sidste tyve år overordnet været en nedadgående tendens i antallet og andelen af personer på overførselsindkomst.

Antallet af personer på overførselsindkomst (danskere og personer af udenlandsk herkomst) toppede i midten af 90'erne på godt 970.000 fuldtidspersoner. Det fremgår af figur 2.

Udviklingen op til midten af 90'erne afspejler dels, at man i 60'erne og 70'erne udbyggede velfærdsydelserne, og dels at perioden 1973-1993 var stærkt præget af to oliekrise samt de syv magre år, som fulgte i kølvandet på kartoffelkuren i 1986.

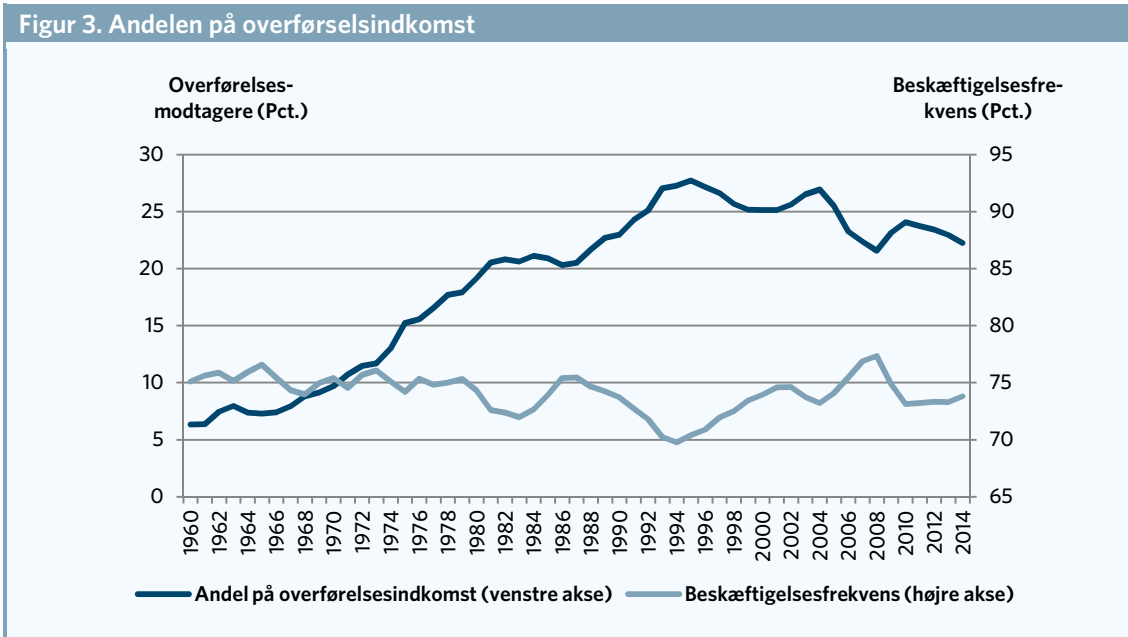
Siden midten af 90'erne har der dog overordnet været en faldende tendens i antallet af overførselsmodtagere, som midlertidigt blev afbrudt af den globale afmatning i begyndelsen af 00'erne i kølvandet på IT-boblen og igen af den nuværende krise.

Kilde: AE på baggrund af Det Økonomiske Råd, efterår 2015.

Ser man på antallet af overførselsmodtagere i den arbejdsdygtige alder i forhold til befolkningen mellem 15 og 64 år, er det som tidligere nævnt ca. hver femte i den arbejdsdygtige alder, som er på overførselsindkomst. Det fremgår af figur 3.

Andelen på overførselsindkomst toppede ligesom antallet i midten af 90'erne, hvor mere end 27½ pct. i den arbejdsdygtige alder var på overførselsindkomst. Også andelen af personer på overførselsindkomst har haft en aftagende tendens siden midten af 90'erne.

Kilde: AE på baggrund af Det Økonomiske Råd, efterår 2015.

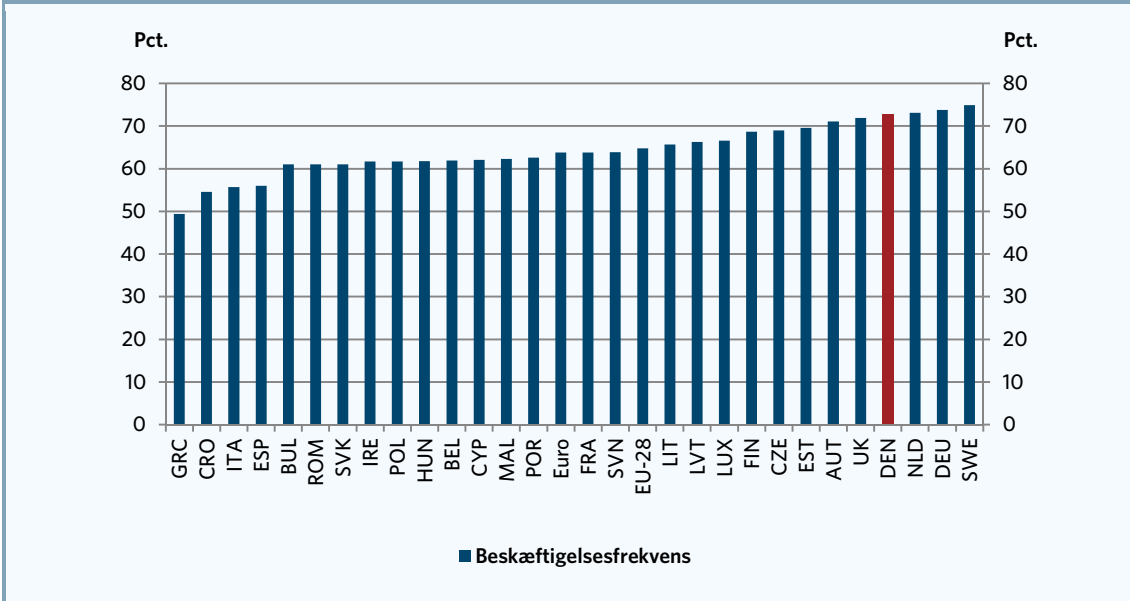
Som det fremgår af figur 3, har andelen af den arbejdsdygtige befolkning, som er i arbejde (beskæftigelsesfrekvensen) ligget relativt stabilt igennem perioden. Også i perioden op gennem 60'erne og 70'erne, hvor man udbyggede velfærdsydelse til personer uden arbejde og markant flere kom på overførselsindkomst, faldt andelen i arbejde ikke. Man kan derfor ikke uden videre konkludere, at bare fordi man har opbygget et velfærdssamfund med mulighed for offentlig forsørgelse, at en højere andel så ikke forsørger sig ved at arbejde.

Danmark har den fjerde højeste beskæftigelsesfrekvens i EU

Selvom ca. hver femte i den arbejdsdygtige alder herhjemme er på overførselsindkomst, har Danmark alligevel den 4. højeste beskæftigelsesfrekvens i EU. Det fremgår af figur 4, som viser, at andelen af befolkningen i den arbejdsdygtige alder, som er i arbejde, ligger på godt 72,8 pct., mens den i EU-28 som helhed er på 64,8 pct.

Selvom en femtedel i den arbejdsdygtige alder herhjemme er på overførselsindkomst betyder det altså ikke, at Danmark har en lav andel i den arbejdsdygtige alder, som går på arbejde. Tværtimod ligger Danmarks beskæftigelsesfrekvens i top 4 i EU-28 på trods af vores veludbyggede velfærdssystem med diverse overførselsindkomster. Før krisen havde Danmark endda den højeste beskæftigelsesfrekvens i hele EU. Danmark har dog været hårdere ramt af krisen end fx Sverige og Tyskland, som har overhalet os - bl.a. fordi vi i modsætning til Sverige og Tyskland har haft en boble på boligmarkedet.

Figur 4. Beskæftigelsesfrekvenser i EU, 2014

Kilde: AE på baggrund af Eurostat.